

Barcelona, 4 novembre 1963

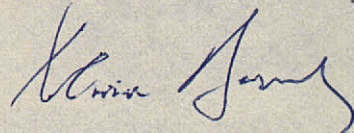
Estimat Pere Calders:

Vaig contestar la teva carta d'una manera massa "original" perquè pugui ser considerada vàlida. Ho vaig fer amb un fil de veu, una veu que era la del convalescent que encara sóc i que procedia d'un cap estranyament buit, llunyà. I dic llunyà perquè, quan la vaig rebre, jo, com un egoista absolut, gairebé només estava amatent als comunicats o als silencis que m'enviava la meva pobra panxa vulnerada.

Però parlem de la teva carta. Ma la van dur a la clínica. Feia cinc dies que m'havien operat. T'ho confesso, em va produir una gran alegria; m'hi vaig emocionar, ~~però~~ Sospito tanmateix que ho vaig dissimular bastant bé, fins i tot davant de mi mateix. En un moment donat vaig creure en un gest de bondat de part teva en saber com em trobava. No t'estranyi. Visc només, literàriament parlant, en companyia d'en Joan Sales amb el qual, com saps, ens encarraguem de les edicions de "El club dels novel·listes". Llevat d'ell puc dir que no veig cap més escriptor. Potser sí ~~com~~ com d'altres, considerés que el que he escrit val la pena i que la meva presència és necessària no fóra tan esquerp. No ho dic per passar per humil ni que aspiri, Déu me'n guard, al paper de víctima, però és cert, considero que no he fet més que equivocar-me i que el silenci que es fa entorn de la meva obra és just. Però també sento que no he estat, que no hauria estat capaç de fer altra cosa. No sóc tampoc, em penso, un taujà, i quan dic que reconec els meus errors seria incapaç d'afegir que, des del meu refugi, em fongia d'admiració per les obres que escriuen, aquí, els meus contemporanis.

Tinc la sensació que no és aquesta la carta que t'hauria d'escriure i que justament el que resultaria de bon to és parlar-te amb la mateixa cortesia que ho fas tu. M'hi deuen empènyer aquella mena de gripaus que tots portem amagats a la panxa. (I a mi amb major motiu, que encara no la tinc prou ben cosida). En part en té la culpa la teva carta tan afectuosa i que m'ha produït, em pots ben creure, una tremenda sorpresa. No vaig a tornajournals: més que vil fóra de mal gust, però ~~ja~~ vull dir-te que tu ets dels pocs, dels rars escriptors catalans que admiro --no sempre, però sovint, bastant sovint... Que tu ~~hagis~~ t'hagis atrevit a escriure'm com ho has fet, ja pots comprendre tot el que ha significat per mi.

Així que em senti prou fort i animós per anar a dinar fora de casa, m'agradaria que acceptessis la meva invitació. M'ha afalagat llegir que també la Rosa s'ha divertit amb les meves novel·les, i que tots dos us aneu incorporant lentament al país. Es, aquesta, la de la readaptació, una etapa llarga i complicada, sobretot mentre vas descobrint en el mirall dels altres que ja no ets aquell que vas sortir fa anys. Tinc moltes ganes de veure't i mentre espero fer-ho aviat t'abraça molt cordialment el teu

Es, aquesta, la segona carta que m'he vist en cor d'escriure a màquina. No ho he pu fer mirant sinó perquè em sap greu no haver-te dit tot allò que

... de l'època que hauria hagut de dir. Pardon: m.

... de l'època que hauria hagut de dir. Pardon: m.

... de l'època que hauria hagut de dir. Pardon: m.

... de l'època que hauria hagut de dir. Pardon: m.

... de l'època que hauria hagut de dir. Pardon: m.